

Projektresultat och rekommendation förstudie: Veikart - strukturerad införandemetod Q1 2022

Några nationella och regionala aktörer har samverkat då alla ser behovet av att arbeta mer strukturerat med införande av ny teknik och nya arbetssätt inom vård och omsorg. Dessa aktörer har med egna medel ställt upp och deltagit i två olika konstellationer – en strategisk grupp och en operativ grupp. Följande aktörer har deltagit i detta samarbete: SKR Kompetenscenter, Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten, RISE, Nordens Vårdscenter, Region Västerbotten, Region Östergötland, VälTel 2.0 (Östersunds kommun).

Under första kvartalet 2022 Elisabeth Kjellin, SKR Kompetenscenter, Jonas Ek och Mona Jonsson från den operativa, respektive strategiska gruppen tillsammans med kommunrepresentanter genomfört en förstudie med målet att kartlägga behovet av en nationell införandemetod i samband med breddinförande av nya arbetssätt och ny teknik inom kommunal vård och omsorg.

Projektbeskrivning förstudie

- Identifiera relevanta intressenter för att utreda behov av en nationell strukturerad införandemetod.
- Dialogmöten med identifierade intressenter för att förankra samt kartlägga och skatta angelägenheten av en strukturerad införandemetod.
- Resultatet ska sammanställas för att konstatera om det finns ett nationellt behov av en strukturerad införandemetod.
- Beslutsfattare i varje parts organisation fattar därefter beslut om engagemang, fortsatt arbete och nästa steg.

Effektmål

- Om intresset finns, fortsätta med arbetet med nationell strukturerad införandemetod för att öka sannolikheten för offentlig verksamhet att lyckas vid införande av välfärdsteknik.

Projektmål

- Att kartlägga behovet av en nationell införandemetod.

Projektperiod

- Q1 2022

Bakgrund

Det finns i nuläget ingen enhetlig strukturerad införandemetod för digitala satsningar inom kommuner och regioner. De använder olika sätt att införa lösningar vilket gör att de inte kan dra nytta av varandras erfarenheter. Erfarenheter och forskning visar också att införande av tekniska lösningar ofta stannar i pilotprojekt som inte leder till breddinförande.

Många nationella aktörer har identifierat behov av en strukturerad införandemodell varför en nationell gruppering har bildats bestående av Region Västerbotten med tio kommuner, Region Östergötland, VälTel 2.0 (Östersunds kommun), SKR kompetenscenter välfärdsteknik, Nordens Välfärdscenter, Socialstyrelsen och RISE.

Arbetet utgår bland annat från Veikart för tjensteinnovation som är en nationell införandemetod i Norge som har använts av ca. 300 kommuner vid införande av välfärdstekniska produkter och tjänster.

Genomförande

För att identifiera relevanta intressenter genomfördes en intressentanalys under rubrikerna nationella aktörer, politik, användare, partners och intresseorganisationer samt övriga. Utifrån denna intressentanalys togs en förankringsplan fram. I denna förankringsplan beslutades vilka aktörer som skulle bjudas in till dialogmöten.

De aktörer som bjöds in var:

- E-hälsomyndigheten
- Socialstyrelsen
- SKR och Inera
- RISE
- Vinnova
- Myndigheten för delaktighet
- DIGG
- Vision ehälsa
- Fackförbundet Kommunal
- Fackförbundet Vision
- Nordens välfärdscenter
- TechSverige
- Swedish Medtech
- Medtech4health
- Swelife
- Läkemedelsverket

Dialogmöten genomfördes med alla inbjudna aktörer utom Vision ehälsa, Nordens välfärdscenter samt TechSverige. Syftet med dialogmötena var förankring och avstämning av behovsbilden. Den övergripande frågeställningen var "Behövs en gemensam nationell rekommenderad metodik i Sverige för att utveckla, införa och använda "nya" tjänster och arbetssätt i hälsa, vård och omsorg?" Med vård och omsorg så menades i detta fall verksamhet som utgår ifrån lagstiftning hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade.

Tre ytterligare frågor ställdes i dialogmötena:

Vad ska metoden innehålla?
Vilket stöd behövs runt en införandemetod?
Vad krävs för nationell användning?

Dialogmötena genomfördes av SKR Kompetenscenter välfärdsteknik och RISE.

Under projekttiden har kontakt även skett med Region Västerbotten, Göteborgs regionen, Region Östergötland och Eskilstuna kommun utifrån att de har pågående lokala initiativ med att ta fram införandemetoder.

Resultat

Samtliga 13 tillfrågade aktörer bekräftar bilden av att det behövs stöd för att kommuner ska lyckas utveckla, införa och använda "nya" tjänster och arbetsätt i hälsa, vård och omsorg. Merparten tror på en gemensam strukturerad metod eller ramverk för att spara på resurser, men flera aktörer framför att en införandemetod kanske bara är en del i en större helhet. Några exempel är:

- En gemensam referensarkitektur, gemensamma standarder.
- En nationell stödfunktion med riktat stöd till kommuner.
- Ett nationellt ansvar för inriktning och stöd.
- Att flera aktörer behöver stå bakom med sin kunskap.
- Tillgång till instruktionsmaterial och praktiska verktyg.
- Nätverk och erfarenhetsdelning.

Om det ska finnas en gemensam metod uttrycks att det är oerhört viktigt med kommunikation och hänvisning från många aktörer att den finns.

Kontakten med regioner och kommuner där framtagande av egna metoder pågår bekräftar också det tidigare identifierade behovet av en strukturerad införandemetod. De tror också att det skulle finnas stora vinster att göra med att det tas fram en införandemetod från nationellt håll, i stället för att stora resurser läggs på att göra detta lokalt.

Slutsats

Dialogmöten med nationella aktörer samt kontakter med kommuner och regioner bekräftar behovet av en gemensam strukturerad införandemetod.

Rekommendationer

Utifrån resultatet av dialogmöten med nationella aktörer samt kontakt med behovsägande kommuner rekommenderar vi en fortsättning på arbetet med att ta fram en gemensam strukturerad införandemetod. Under Q3 och Q4 vill vi genomföra förankrings/behovsdialoger med kommuner för att problematisera och fördjupa kunskapen om var i införandeprocessen kommuner anser det är svårast

och behöver mest stöd. Intervjuunderlaget bör bestå av ett 30-tal kommuner i olika storlek, med olika förutsättningar och som kommit olika långt i sin digitala transformation.

För att kunna fortsätta arbetet krävs finansiering, en projektorganisation med projektägare, styrgrupp och projektgrupp samt en eller flera projektledare. Ett första steg är att rigga en projektorganisation och ta fram en projektplan för det fortsatta arbetet under 2022. Vi beräknar att detta arbete kommer att kräva 100h som delas av SKR Kompetenscenter och RISE. Vi föreslår att organisationsparterna som berörs (SKR Kompetenscenter och RISE) fattar beslut om att finansiera första steget med tid och/eller pengar. *Beslut att ta fram en projektplan (projektorganisation, finansiering, mål, tid) bör fattas innan 220531*. Därefter påbörjas arbetet med framtagning av projektplan för Q3 och Q4 2022 som beräknas vara klart 220630. Beslut om godkännande av projektplan och finansiering för nästa steg Q3 och Q4 (som vi uppskattar till 250h) fattas 220831. Därefter tas avtal fram som parterna skriver under och arbetet kan påbörjas. Målet är att förankrings/behovsdialoger med kommuner är klart och sammanställt senast 221215 när resultatet redovisas för styrgrupp. Vi hoppas att det med detta underlag blir tydligare vad/om projektet ska ta fram en gemensam strukturerad införandemetod som baseras på identifierade och förankrade behov.

Tid och aktivitetsplan 2022 Q3 och Q4

